

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő		Szerkesztőség és kiadóhivatal:	
Helyben:		Dr. HEGEDŰS LORÁNT,		DEBRECZEN,	
Egy óra	1 kor	Egy óra	1 kor	Piacz-utca 49. szám.	
Negyedévre	3	Negyedévre	4		
	50 fill		50		

Társadalmi bajok

Debrecen, augusztus 8.

A közönyösség a legnagyobb és legnehezebben gyógyítható betegség. Ha egy ország közvéleményére nehezedik ez a sorvasztó kór, ezt kiirtani csak nagy események, nagy változások tudják. A kicsinyes aprólékosság megöli minden fejlődésnek, minden előrehaladásnak. Ha Magyarország elmaradottságát összemérjük a Nyugat-pezső társadalmi és gazdasági életével, lehetetlen a legfelültebb rátekintéssel is meg nem látni, hogy a valamikor agyonmagasztalt csöndes nyugalom, a kevéssel beérő, igénytelen magyar temperamentum az, amely megakaszt minden előretörést, minden kulturális és anyagi fejlődést.

Akármilyen kevés, csak biztos legyen: ez a magyar kispolgár jelszava és meghuzódik kis hivatásában és nem vágyódik semmi nagyra, semmi ujra. Az iparos a munkása háta mögé áll és lesi, hogy hány pillanatig áll, míg pipára gyújt és ezalatt idegen gyárak és iparok termékei kiütik kezéből a szerszámot, szájából a falatot, de ő a munkás háta mögül nem látja a pusztulás okát és ahelyett, hogy újabb produktívabb munkát végezne, szidja az új világot és nyugodtan tönkre megy.

Néhanapján idegen, vagy tán magyar

A tolvaj

Irta: Berkes Imre.

Igy nem élhetek tovább. — gondolta magában Livius s szomorúan csókolta meg a gyermekeit és legvégül a feleségét. Minden nap így távozott hazulról s így senki sem sejtette otthon, hogy Livius a halálba készül. Az előszobából még egyszer visszafordult, aztán, hogy eszébe nem jusson tervének megváltoztatása, gyorsan elment. A legjobb barátjához készült, azzal akart örökre leszámolni.

Revolverét még egyszer megvizsgálta, látta, hogy rendben van. Akire ezt rásüti, az jajszó nélkül pusztul el.

Mig napokon át konokul és erőszakosan vitatkozott vele az élet, most szabadon féktelenül száguldott a fantáziája. Embervolta lázadott benne, valami, ami nélkül értéktelen az emberi külső s Livius úgy érezte, hogy néki most tennie keil valamit embervoltáért, mert különben nincs tovább joga arra, hogy megcsókolja a gyermekeit és a feleségét.

Egy nagyértékű aranyóra tünt el a hivatalból. Egy hónapja, hogy kutatják, s ma mindenki azt suttogja, hogy ő a tolvaj. Senki ezt még szemébe nem mondta, de talán már a szolga is ő benne sejtja a tolvajt. S aki vádolja, gyanúsítja, rágalmazza, az a legjobb barátja, hivatali kollégája, akivel egy szobában dolgozik.

Hogy a botrányt elkerüliék, eddig följelentést sem tettek.

tőke gyárat akar alapítani. Ugyse lehet már birni a cselédséggel, munkásokkal, okoskodik a polgárság, a gyár csak a munkabért növelné és leszavazza az indítványt, nem ad telket a gyárnak, marad minden a régiiben. Nem történik itt semmi. Kutyául, de nyugodtan élünk, új eszmék, új vágyak nem bántanak minket.

Nagy ellentétekből sarjadtak ki a külföld hatalmas intézményei, milliárdokat érő és jövedelmező, százezreket foglalkoztató vállalatai, férfias, nagy versenyek viték előre a termelést, a kereskedelmet. Nálunk az öltözködésben, az egymás lenézésében és állások kipanamázásában versengünk.

Megnyugtatónkra kitaláltuk azt az elméletet, hogy a népnek természete teszi, hogy hogyan él, mely irányban fejlődik. Pedig a népeknek nincs természetük, legfeljebb sok köztük a hasonvonásu. Az éghajlat hatásán kívül a foglalkozása, a gazdasági, termelési élet mikéntje szabja meg a természetét, temperamentumát és nem fordítva. Ez ma már régi igazság.

Az iparos, a kereskedő nép foglalkozásánál fogva élénk és a közélet iránt érdeklődő. Törődnie kell a közszel, mert az ipar annak a szükségletét látja el; az érzékeny kereskedelemnek sasszemekkel kell figyelni a bel- és külföldi eseményeket, mert a legkisebb esemény más irányba tereli üzleti számításait. Az iparos és kereskedő

nemzetnek szüksége van a tudásra, az ismeretekre, a kulturára, tehát meg is teremtheti azt.

A mezőgazdaságot, a magyarfajta régimódi földmivest nem zavarják a közélet eseményei, őt az áprilisi fagy és a májusi eső zavarja csak; olesó napszámra, igénytelen népre, kevés iskolára, sok templomra van szüksége s mert a termelési módja nem kívánja, nem követeli, nincs is itt kultúra, nincs itt műveltség, nincs gyors forgalom.

A termelés módján kell hát változtatni s megváltozik a magyar temperamentum is. Ipar, kereskedelem, gyors forgalom, belterjes, ipari mezőgazdaság kell ide s ez teremtené szép és kulturális közéletet, gazdaságot, aminthogy ez teremtett egyebütt mindenütt.

Új eszmék, új kulturák, de ezeket írások, versek és beszédek meg nem teremtik, mert mélyebben fekszenek az ezeket kiváltó erők. Új gazdasági élet, új termelési módok kellene, ezt pedig új és eddig érvényesülni nem tudó társadalmi rétegek tudják csak megteremteni, akiknek egyetemes osztályérdekiik parancsolólag kívánja a termelési mód megváltoztatását. Ezek érvényesülését kell azoknak elősegíteniök, akik a közéletet irányítják. Akkor elviselhetőbbé tesszük társadalmi bajainkat is.

— Hát akkor ülj le, — parancsolta Livius.

— Megöriültél? — kérdezte János, de azért leroskadt a székre.

Livius odaállt elébe.

— Tudod, — mondta — én a bírósághoz nem fordulok. Amig szintisztán kiderül, hogy a tolvaj nem én vagyok, addig hónapok, sőt talán évek is eltelhetnek. Erre én nem vállalkozom. Hogy évekig egy ilyen rettenetes vád sulya alatt görnyedjek, hogy ne merjek kimenni az utcára, hogy nyugodtan le ne nyelhessek egy falat kenyeret, hogy a gyerekeimet meg ne csókolhassam a jóbarátom rágalma miatt, nem, ez nem élet, ezt az életet nem akarom folytatni. — Te megöltél engem s én most megöllek téged. Ez az igazság.

— Betörsz a lakásomba és ...?

— Hát te mit tettél? Te a lelkembe törtél be s elraboltad onnan a hitet és az élet lehetőségét. Mondd, mi a kegyetlenebb, az, amit én mondok most neked, hogy meg fogsz halni, vagy az, amit te tettél nekem egy hónap óta? Felelj erre!

Livius egyébként fáradt és elcsigázott arca most vörösen lángolt s két apró szememint két hajszálfinom tör, furódott barátja arcába. János még nem volt egészen tisztában azzal, hogy tulajdonképpen káprázat-e ez, vagy valóság, ami vele történik, hogy ez az egyébként csöndes, gyámoltalan, koldus fickó ilyen vakmerő fenyegetéssel iesztgeti, ez-

Livius bement a hivatalába. Minden restanciáját elintézte, a szolgának kifizette az elfogyasztott cigaretták árát, becsukta a fiókjait s távozott.

Még ödöngött az utcán, aztán elment a barátjához.

— Itthon van János ur? — kérdezte a cselédnél.

— Itthon.

— Egyedül?

— Igen.

— Itt a névjegyem.

A barátja csodálkozó arccal lött elébe. — Kelletlenül fogadta, szivarral kínálta meg s kissé ijedten méregette, mit keres itt ez az ember, akitől az utóbbi hetekben teliesen elhidegült. Természetesen azonnal az eltűnt órára gondolt, a gyanújára, amélvét minden tartózkodás nélkül hangoztatott s arra a meggyőződésére, hogy senki más nem lehetett a tolvaj, mint Livius. Különben meg se vádolta volna őt.

Livius leült s a szivarja füstjét sűrű gomolyagban eregette ki a száján. Először csak a hivatali vakációkról beszélt, meg egyéb apróságokról, de amikor már látta, hogy barátja arca egy kissé megnyugodott, az ajtóhoz ugrott, ráfordította a kulcsot, a zsebébe tette s ráfordmedt a rágalmazóra:

— Egyedül vagyunk?

— Egyedül, — dadogta ez és hirtelen meglepetésében értelmetlenül bámult Liviusra.

Panaszok Debreczen köztisztasága ellen

Tarthatatlan állapotok a város utcáin

Vádoló, súlyos, bünyösen súlyos dolgokat terjesztett elő ma a tanácsnak Rostás István főkapitány. Arról van szó, hogy Debreczen város köztisztasági viszonyai tűrhetetlenek, a köztisztasági vállalat tehetetlen és ezért olyan állapotok uralkodnak az utcákon, hogy a vállalat tehetetlenségéből származó mulasztások egyenesen a különféle járványoknak betegségeknek teremtenek fészket. Az utcákon és tereken halomszámra fekszik a rothadó piszok, szemét s az utca levegőjét fertőző bűzben lélegzetet venni nem lehet. Mindezeket eddig is tudtuk és láttuk, de vártuk is az orvoslást, most azonban egy percig sem szabad hallgatni ezekről a dolgokról, amikor most már hivatalosan nyert megállapítást, hogy a köztisztaság követelményeinek elmulasztása egyenesen a legborzasztóbb járványoknak szolgáltatja ki Debreczen lakosságát. A miniszterium s a közegészségügyi hatóságok a legnagyobb igyekezettel vigyáznak minden legkisebb veszélyes dologra s közben a végrehajtó hatóságok és közegek részéről e nagy vigyázat megcsufolásául viszont mi sem történik, hogy e nagy óvakodásnak gyakorlati érvényt is szerezzenek.

Debreczen városa a legutóbbi években súlyos milliókat áldozott s kész áldozni a közegészségügy érdekében. Mert a csatornázást, vízvezetékét nem passzióból építették a város, az arra elköltött és elköltendő öt milliót nem jókedvűből költi el a közönség, hanem a közegészségügy érdekében, amelynél fontosabb dolga és kérdése egy közigazgatásnak sincs és nem is lehet. A közegészségügy az első és legfontosabb része a közigazgatási hatóságok teendőinek s azért arra semmi fáradság, semmi áldozat sem sok. Annál megdöbbentőbb, hogy éppen a közegészségügy kérdésében, a köztisztaság ellen merül föl súlyos panasz.

Vádol a főkapitány.

Mindezekről az állapotokról a mai tanácsülésen rántotta le a leplet maga Rostás István főkapitány, akit elismerés illet meg azért, hogy erélyes hangon követelte a ma főnnálló tarthatatlan állapotok megszüntetését.

Ért még mindig kissé bamba rémülettel és elképedten nézte az önmagából kikelt Livius.

— Felelj! — ismételte meg Livius.

János görnyedten ült a széken és hallgatott. Aztán minden erejét összeszedve, rávetette magát támadójára. Torkon ragadta, de Livius, mint a gyík, siklott ki görcsös ujjai közül, két kezét János vállába mélyesztette s iszonyu erővel nyomta vissza a székebe.

— Meg ne mozdulj, — suttogta rekedten s kirántotta a revolverét.

A jóbarát most már tehetetlen halálfélelemben, kérő és riadt szemét Liviusra meresztve ült a széken. Livius nyulánkan és frissen állt előtte s a revolver csövét a mellének szegelte.

— Loptam? — kérdezte Livius.

— Bocsáss meg, — mondta elfojtott hangon a vádló.

— Loptam? — ismételte Livius.

— Nem loptál.

— Esküdj meg, hogy nem loptam!

— Nem, nem, nem, esküszöm, hogy nem loptál. Bocsáss meg, Livius.

— No látod, ahelyett, hogy mint jóbarátom, a torkukra forrasztottad volna a szót az ostoba pletykázóknak, te magad álltál az élükre. Tisztesség ez?

— Nem.

— Becsületes dolog ez?

— Nem.

— Semmim sincs, csak a becsületesem. — Nyomorban tengődöm a családommal, éjjel-

Rostás István bejelentette, hogy tömegesen érkezik be panasz a rendőrkapitányi hivatalhoz a köztisztasági vállalat ellen, hogy nem teljesíti az egyes házakban a tisztítást s hogy némely házban a tisztítás elmulasztása folytán tűrhetetlen bűz van s hogy a legveszedelmesebb járványok fenyegetik a lakosságot e mulasztás folytán. Már nem egyszer tett erről jelentést, de mindeddig intézkedés e kérdésben nem történt. Most azután ezekhez a panaszokhoz járul még az, hogy a város terein és utcáin is olyan a tisztátalanság, hogy e miatt a nyári meleg időszakban a legnagyobb mértékben veszélyeztetve látja a közegészségügyet. Maga is végig járta az utcákat, olyan személyes tapasztalatai is vannak e kérdésben, amelyek a legszomorúbbak, de az orvosok hivatalos bejelentései is túlságosan elég adatot szolgáltatnak a legerélyesebb és leggyorsabb intézkedésre.

Ezek közül fölemlíti, hogy Balkányi Ede dr. tb. főorvos jelentése szerint a Sziv- és Homok-utcában heteken át fekszik az össze-gyülemlett szemét és piszok, amely ott rothad s a rothadás folyamata alatt kiszabaduló gázok megfertőzik az utcák levegőjét s rettenetes bűzt terjesztenek. A Virág-utcán már nem lehetett kibírni ezt a bűzt, keresték az okát s a vizsgálat során kiderült, hogy heteken át ott fekvő szemétrakás alatt egy fősóslának indult macska hullája rothad. De ezek csak egyes fölemlített esetek, mert ezek az állapotok a város valamennyi utcáján és közterén fönállanak, a magán és középületek, városi villák őrskéi hónapok óta tisztátalanok. Tudomása van arról, hogy kilencszáz bejelentés van a köztisztasági vállalatnál, de az egynek sem tud eleget tenni.

Fenyegető tifusziárvány.

Elismeri, hogy a köztisztasági vállalatnak kevés eszköz és kevés ember áll rendelkezésére, de éppen azért tesz sürgős jelentést, hogy most már a tanács gondoskodjék az orvoslásról, mert a közkörház jelentése szerint a tifusz már is járványszerűen lépett föl s ezek a köztisztasági állapotok igen alkalmasok arra, hogy a rettenetes járvány, amelynek egyik tenyésztője a piszok, a tisztátalanság, ellepje a várost s a legborzasztóbb betegséggé fajuljon el. Annvira sürgős az intézkedés szüksége és annyira veszedelmes a helyzet, hogy ha a legsürgősebb és legerélyesebb intézkedések nem történnek meg, már most kijelenti, hogy a felelősséget egy percig se mviselheti s azt magáról ezennel elhárítja.

nappal kinban és lázban dolgozom s te még a becsületesemet is elraboltad. Váld be, hogy megérdemled a halált.

— Bevallom.

— Mert te halottá tettél engem. Élet ez így, piszokban, rágalmokban, vádló és kegyetlenül szuró szemek tüzeiben? Mondd, hogy tehetted ezt? S hogy adod vissza nekem a becsületesemet? Te gazdag vagy, ur vagy, azt hitted, hogy a gazdagságod minden gazságra feljogosít? Mondd, miképpen akarod bűnödöt jóvátenni?

János gondolkodott.

— Ostoba voltam, — mondta később. Belátom, hogy könnyelmű és meggondolatlan volt a vádam. De a látszat annvira ellened vallott. Nem hittem, hogy tévedek.

— A látszat? — tiltakozott Livius. Hát régi barátságunk, tisztos családi életem, szorgalmas munkám nem ölte meg ezt a látszatót? Hogy én a legutolsónak távoztam aznap a hivatalból, talán még sem jelentheti azt, hogy tolvajjá aljasodtam! Mi? Erre felelj!

— Mindent jóvá teszek. Még ma megveszem az aranyórát s visszaadom a gazdájának. Azt mondom, hogy megtaláltam az egyik fiókban. Isten tudja, hogy került oda. — Helyesled ezt?

— De bocsánatot kell kérned a kollégák előtt is. Ezt követelem.

— Ez csak természetes, — mondta János. — Hanem most már, kérlek, tedd el azt a revolvert. Bocsáss meg s ne haragudj rám. Livius zsebre tette a revolvert. Aztán

Vizsgálat.

A tanács tagjai megdöbbenéssel hallották a főkapitány jelentéseit és elrendelte, hogy tartsanak a köztisztasági vállalatnál vizsgálatot, mi az oka az ott uralkodó állapotoknak s annak, hogy nem tud megfelelni kötelességeinek.

Vargha Elemér dr. tanácsnok azonnal kijelentette, hogy már holnapra összehívja a köztisztasági vállalat felügyelő bizottságát, amely azonnal meg is fogja tartani a vizsgálatot. A bizottság holnap, pénteken délután tartja meg az ülést és a vizsgálatot is, amelyenél ki fog derülni, hogy terhel-e valakit mulasztás is a mai állapotok miatt.

A felügyelő bizottság elnöke kijelentette, hogy a vállalat felszerelése és emberei a katonai épületek, méntelep és honvédbarak tisztításával vannak elfoglalva s ezek miatt nem juthatnak a többi munkák végzéséhez.

Kétségtelen, hogy a vállalat vezetősége sokkal kevésbé hibás, mint az első pillanatra látszik. Ily fontos s a közegészségügyre ilyen nagyjelentőségű vállalat megalapozásánál sokkal nagyobb és indokolatlan takarékoskodással jártak el, ami most keservesen megbosszulja magát.

A főorvosok a tifuszról.

A főkapitány előterjesztésének legfenyegetőbb része volt az, hogy a városban a tifusziárvány lépett föl, ami a jelenlegi tisztasági viszonyok között borzalmas jelentőségű körülmény.

Éppen azért munkatársunk ma kérdést intézett Balkányi Ede dr. tb. főorvoshoz, aki maga is fenyegetőnek látja a helyzetet. — Tifusz-esetek vannak s e félelmes járvány elterjedését az utcák, terek piszokossága nagyban elősegíti. Súlyosbitja a helyzetet a rendkívüli meleg, amelyben a tifuszesetek, amelyek minden évben jelentkeznek, az idén hamarabb és sürűbben fordulnak elő. A főorvos kijelentette még, hogy az utcákon és tereken a piszok tűrhetetlen.

Vargha Emil dr. tb. főorvos, aki a szabadságon levő Tüdös Kálmán drt. helvettesíti, s aki már a közigazgatási bizottsághoz beadott jelentésében is beszámolt a köztisztasági állapotok tarthatatlanságáról, a legelőbb nyilatkozott azokról újlag.

A tifusznak járványszerű föllépését azonban megcáfolta.

— Debreczenben — mondta — tifusz járványszerűen nem lépett föl. Julius hónapban összesen hét eset fordult elő, ezek között azonban megyei betegedés is lehet. E betegség

nyugodtan oda ment az ajtóhoz s a kulcsal kinyitotta.

— Várj csak, — kérte János. Állapítsuk meg csak pontosan, milyen volt az az óra. — Hogy ebből új baj ne származzék.

— Az óra? — kérdezte Livius s egy pillanatra mintha szíven ütötték volna, ijedt sápadtság öntötte el az arcát. . . De aztán válaszul, a szája szögletén némi vigyorgással magyarázta Jánosnak: A gazdája sokszor dicsekedett vele, hogy az egész városban még csak egy ilyen óra van. Ugyanott, ahol az övét vette.

— Kettős fedelti?

— Igen.

— S ha jól emlékszem, a földelén apró gyémántkövek ragyognak.

— Valóban. Ez az.

Livius kezét fogott barátjával s távozott. Boldogan sietett haza. Mintha ujjaszülött volt, tisztán, mocsoktalanul, becsülete birtokában rohant a családjához. Már nem volt levert, az arca ragyogott s lázas örömmel csókolgatta otthon a gyermekeit.

— Nézd, — mondta a hat éves fiának. Mit hoztam neked. Nini, látod, milyen gyönyörű . . .

— Óra, — mondta a kis fiu.

— Az ám, aranyóra. Ma vettem neked. Majd ha nagy leszel s jól tanulsz, akkor neked adom.

A kis fiu kíváncsian és izgatottan nézgette az óra aranyföldelén levő apró gyémántköveket.

esetek lefolyása is könnyű volt. Ez év még szerencsésnek is mondható, mert a tifusz még könnyebb jelentőségű baj volt az idén, mint más esztendőkből, amikor, mint például 1905. júliusában 21, augusztusában 51 eset volt.

A főorvos nyilatkozata mindenesetre megnyugtató a tifusz föllépésére vonatkozóan, de a város utcáin, terein általában a köztisztaság teljes hiányát maga is a legveszedelmesebbnek tartja éppen most, amikor a tifusz és egyéb járványos, fertőző betegségek terjedésére egyébként is a legkedvezőbb idő van.

A város közönsége méltán és jogosan elvárja és megköveteli, hogy e kérdésekben a legmesszebb menő, radikális intézkedések a leggyorsabban megtörténjenek, mert a közegészségügyre semmiféle intézkedés nem drága és nem eléggé gyors.

A debreceni egyetem

Kéri a miniszter az öt milliót

Az egyetemek létesítéséről szóló törvény múlt hó 26-án életbelépését, a vallás- és közoktatásügyi miniszter már értesítette a várost, hogy az egyetemre megszavazott milliókat ki kell utalványozni. De leiratában egyebeket is kért és pedig olyan dolgokat, amelyek az első megállapodásban nem voltak benn és amelyek újabb terheket jelentenek.

A miniszteri leirat ugyanis az öt milliónak kifizetése és az államkincstárban való elhelyezésére való fölhívás mellett kérte, hogy a város adja ki a szükséges engedélyt a királyi kincstári jogügyi igazgatóságnak a Nyomató-utca és a Péterfia-utca közt fekvő ingatlanoknak az állam részére való átírására is. E kérés meglepetést okozott a tanácsnak, mert e telkekre a megállapodás szerint csak akkor lett volna szükség, ha az aula és a központi hivatalok a városban lettek volna, de a terv szerint azok is az erdei épületben nyerne elhelyezést. E telkek különben még az egyháziéi.

Kéri a miniszter még, hogy az egyetem részére külön viztoronyt, külön vezetéket és vizellátást, külön csatornázást csináljanak, a Péterfia végén az árvaháznál az egyetemig egy sugárutat, a Sesta-kertnél egy átlós utat építsenek s a debrecen—nyirbátori vasutat, a melynek sinjei a kórház telkén mennek át, telepítsék onnan ki.

A miniszteri leiratot kiadták a mérnöki hivatalnak, ahonnan most érkezett vissza a jelentés a tanácshoz. E jelentés szerint Aczél Géza főmérnök fölöslegesnek tartja az egyetem részére kért külön vizellátást, mert a viztorony közvetlen közelben van, a csövezeték szintén s mert a vízvezeték 5000—8000 köbméter vízszolgáltatási képessége elegendő az egyetem szükségletének ellátására is. Ha pedig még is kevés volna, a furandó kutak elég vizet fognak adni. A csatornát okvetlenül meg kell építeni, arra gondoltak is már, mert az eredeti csatornatervénél még az egyetemről s annak hovahelyezéséről szó nem volt. A kívánt utakat a jelentés fölöslegeseknek és kivitellüket lehetetlennek tartja, mert az horribilis nagy költséggel járna, mert az ut éppen a tanítói árvaházon keresztül vinne s így itt az utat csak akkor lehetne megcsinálni, ha az állam vállalja a kitelepítését. Mindezek helyett sokkal jobb és megfelelőbb volna a Libaketen át egy 36 méter szólás sugárutat építeni.

A debrecen—nyirbátori vasut vonalának kitelepítésére vonatkozó tárgyalást pedig,

nehogy az az építkezésnek akadályul szolgáljon, azonnal meg kell kezdeni.

A tanács, tekintettel arra, hogy a leiratban felsorolt kérésekről az iratok nem nyújtottak fölvilágosítást, úgy határozott, hogy előbb az összes iratokat tanulmányozni fogják, vajjon tartozik-e Debrecen az összes követeléseket teljesíteni, ami 14—15 millió terhet jelentene.

Tartozó kötelességünk itt rámutatni arra, hogy a tanács egyetlen tagja sem volt tisztában az egész ügygel, ami annak a következménye, hogy a vezető helyen a legnagyobb titokban tárgyaltak az egyetemről úgy, hogy még a tanács tagjai sem tudtak minden részletről, annál kevésbé a nagy nyilvánosság, amelynek ellenőrzésére ugyancsak szükség lett volna. Mert ha meg lett volna a nagy nyilvánosság ellenőrzése, most nem kerülne a tervezett összegnek háromszorosába az egyetem, mert módja lett volna a túlterhelés ellen tiltakozni.

Elvakultak harcmódora

Nyilatkozat az ellenzék taktikájáról

A tehetetlenség, az érvek nélkül való üresség csodálatos s már csöppet sem komoly, csak komikus helyzetbe és viselkedésre kényszeríti az ellenzék. Eddig az volt a baj, hogy Lukács László nem nyilatkozott, most nyilatkozni fog: tehát most ez a baj.

Erről a viselkedésről egy komoly politikai fővárosi munkatársunk előtt így nyilatkozott:

— Ha felveszik is sir, ha leteszik is sir, mi az? Ez az iskolás gyerekeknek való tréfás kis fejtörő jut eszünkbe, ha a szövetkezett ellenzékre gondolunk, melynek ime semmi sem tetszik. Eleddig mindig azon siránkozott, hogy a munkapárti képviselők nem sietnek kerületeikbe beszámolókat tartani, most meg azért gurul méregbe, hogy Lukács László miniszterelnök el „mer” menni a választói közé és ott az egész országot tájékoztató nyilatkozatokat kíván tenni terveiről és politikai felfogásáról. Alighogy hire fut a miniszterelnök ama szándékának, hogy a hónap közepe táján kerületébe készül, az ellenzék vásott gyerekei azonnal félreverik a harangokat, előkerítik a parittyákat és fenyegetőznek, hogy szörnyű botrányos fogadtatásban fogják részesíteni Magyarországot miniszterelnökét, ha választói közé be „meri” tenni a lábát. Hát hol itt a logika? Az ellenzék eddigi álláspontjából az következne, hogy ha munkapárti képviselők most már elkezdik sorra járni kerületeiket, azzal az ellenzéki felfogásnak kedves dolgot cselekesznek, mert hiszen ellenzéki oldalról szinte követelő modorban unszolták a többség tagjait, hogy tartsanak már beszámolókat s ime a miniszterelnököt meg se akarják hallgatni, aki pedig a békés kibontakozás módjaitól és éppen az ellenzéki kívánságokat honorálni szándékoló méltányosságról óhajt ígérete szerint bővebb nyilatkozatot tenni. Az ellenzéki fenegverek azonban minden józan felfogás ellenére ahhoz csinálnak már jóelőre lármás hangulatot, hogy még azt sem hallgatják meg a miniszterelnök szájából, ami egyébként ellenzéki kívánság s az ellenzéki felfogásnak kedvező jelentés volna. Ez megint ugyanaz a hágai egyezményrel össze nem férő lovagiatlan harcmódor, mint aminőt a véderővita alatt folytatott az ellenzék, mondván nagy fenn: „Mindent átvesztünk, csak éppen a véderő javaslatokat nem”. És nem eresztettek át semmit, megakadályozták mindent.

— Nem helyes és nem is tisztességes harcmódor biz ez. És annál csunvább, mert

nem megy kölcsönbe. Legalább eddig soha sem hallottuk, hogy munkapártiak megakadályozták, vagy csak megzavartak volna is valamelyes ellenzéki népgyűlést, vagy beszámoló beszédet. De hát az ellenzék vásott gyerekei nem sokat törődnek a politikai tisztességnek azzal a legelemibb szabályával, hogy az ellenfelet meghallgatni illik. Ők még mindig a tyukodiak alkotmányos szokását vallják, illemszabályuk: ahol nem győzől okokkal, lépi közbe botokkal. Minő igazság lehet hát azon az oldalon, mely az elvakultaknak ahhoz a taktikájához folyamodik, hogy lármázzuk le az ellenfelet, nehogy a hangját mások is meghallják! Mert ha csakugyan bevállik, amit az ellenzéki hangulatkeltésből előre kiirtottak, hogy a miniszterelnök nagyvívdi beszámolóját megzavariák, az nem az igazság tudatának ereje, hanem rossz lelkiismeret vakságára és gyöngeségére vall.

Baksay Sándor

A legidősebb református egyház főünnepése

Hivatalos tudósítások nem kürtölték, hatóságok obligát ünnepése nem zavarta azt a csöndes, intim, családi jellegű ünnepést, amelyben e hónap első három napján Kunszentmiklós városa, a derék kun hívek és a kis város testvéregyházai fejezték ki meleg szeretetüket a puritán egyház legpuritánabb főpásztorára, a régi, nemes, magyaros irodalom magabavonuló ielesé és a legkiválóbb egyházi szónoklás klasszikus művelője előtt.

Baksay Sándort ünnepelték a kis kun-sági városkában nyolcvanadik születésnapja és ötvenéves lelkészi jubileuma alkalmából. A király Ferencz József-rendjének nagykeresztjét küldte felséges aiándékkal e nagyszerű évfordulóhoz, de a hivatalos körök és egyházi hatóságok elmaradtak az ünnepegről, az öreg ünnepelt szerény kívánságához képest, csupán Rádav Gezeon gróf, Teleky József gróf, Szilassy Aladár dr., Petri egyházi főjegyző és Molnár teológiai igazgató ötletek mégis el, hogy privátlátogatásukkal fejezzék ki a vármegye kormány és egyház tiszteletét.

Szokatlan a mi erőszakos, mondvacsinált ünnepelési viselkedéstől tultető világunkban ez a puritán szerénység. Csak erős ember képes rá, a hívságnélküli, istenes predikátor és a régmódi klasszikus író, akit az irodalmi divathóbort soha fel nem kapott és aki az ily efemer értékű, kicsinyes ünnepelés hevétt az irodalomtörténet hidegebb, de tisztultabb és maradandóbb hallhatatlanságért alkotott az ihletszülte, fonséges órákban.

Csodálatos, hogy kis és sekélyes általentumokat, csak mert ki tudják szimatolni, hogy mi izgatja a közönség másodpercekig liktető kíváncsiságát, felkap a hir, tömjénez a közönség és ezeket az igazi nagvságokat, akiknek alkotó zsenialitása nem tud — nem is akar — beilleszkedni a ma inzerlő divat forgatagába, a távoli mult hidegebb, de maradandóbb elismerése vesz csak körül. A fürgé kicsik lekaszálnak, maguknak kiszaladnak fürgé élelmességükkel mindent az igazi érték szobrát azonban patina vonja meg. A hallhatatlanság nem jövedelmező, nem nagyvangu és nem divatos, de nagy időkre szóló dicsősége.

Ki emlékezik, hogy Baksay a legnagyobb magyar novelliták egyike volt, akinek ragzó kristályos stílusa a magyar írásművészet legnemesebb virága!? A „Szederindák”, a „Gyalogösvény”, a „Dáma” és régi kötetekre rugó beszélve jelölték a feilődés utját. Lukánus fordítása és az Iiás hat énekének magyar átültetése, szelid hitvitázó cikkei, remek gvászbeszédei, amelyeket a Rudolf főherceg gvászünnepélvén, a Kossuth Lajos halálakor, a Jókai Mór és Szilágyi Dezső temetésén tartott, az ő dicsőségei. Különösen jelentős az Iiás fordítása, amidőn a Homerosz naiv eposzát magyar naiv éposszá —

— nem fordította, hanem írta át az ő szindus magyar nyelvvel.

1832 augusztus 1-én született Nagvterden, Baranyamegyében. Szülei Baksav László és Földvár Róza gyermeküket a családi hagyományokhoz híven az egyház szolgálatára nevelték. Mert ez a család, mely származását az Árpádokig viszi, szinte össze van forrva az egyházzal, melynek századokon keresztül sok kiváló lelkészt és néhány jó tanítót adott. Baksav Sándor elé is a katedra lón életcéllal kitűzve.

Gimnáziumi tanulmányait Csurgón, teológiát pedig Kecskeméten végezte. 1858-ban szentelték lelkésszé, s 1862-ben lett Csánád papja. Négy évi buzgó működése után Kunszentmiklós meghívását elfogadva, 1866 óta ennek szenteli munkásságát, hívségét, szeretetét. Lelkipásztori érdemeit, egyház-kormányzó bölcsességét méltánvolva, a solti egyházmegye 1878-ban főesperesévé, a Dunamelléki egyházkerület pedig 1904-ben püspökévé választja s mint ilyen 1909-ben foglalta el helyét a főrendek házában.

Irodalmi érdemeiért a Kiszaludv-társaság 1872-ben választja tagjai közé, a Magyar Tudományos Akadémia pedig 1884-ben levelező, 1904-ben rendes, majd 1910-ben tiszteletbeli tagjává választja. A genfi egyetem pedig disz doktorává avatta.

Volt idő, — írta a Vasárnapi Ujságban 1872-ben, amikor a Kiszaludv-Társaság tagjává választották meg Baksav Török Kálmán, — amidőn egy egyházi gyűlésen egyszerre öt nap volt együtt egy szobában, akik mind papjai voltak Kunszentmártonnak valamikor.

Könyves Tóth Kálmán, Szász Károly, Dobos Károly, Könyves Tóth Mihály és Baksav Sándor. Meglátva őket Tisza Kálmáné, a konzisztoriális ebéden, amelyet tiszteletükre adott, tréfásan kérde:

— Ki volt köztük a legkülömb?

— Aki a legtöbbre vitte, — felelte Szász Károly.

— Aki leghamarabb otthagya Szentmiklóst — mondá Dobos.

— Aki a legjobban paróchiát kapta, — nevetett Könyves Tóth Mihály.

— Nem, hanem akit legjobban szerettek és aki a legjobban szerette őket: Baksav Sándor, dönté el a vitát Tisza Kálmáné.

(k. a.)

Szerelem és főzőkanál

Megverték a férj ideálját

Fővárosi tudósítónk jelenti a következő tanulságos esetet: Csinos kis asszonyháború folyt le az elmúlt hajnalon a Népszínház-utcában. Szereplői: a szép karmesternő, a cigányprimás, a felesége és egy főzőkanál.

Takács Tusi a Népszínház-kávéház női zenekarának karmesterébe szerelmes lett Horváth Károly cigányprimás, aki a Merkur-kávéházban muzsikál. Minden éjszaka, amikor elvégezték a dolgukat, Horváth pezsgő mellett szórakoztatta ideálját.

Igy ment ez hosszabb ideig, amíg Horváth Károlyné féltékeny nem lett az urára, aki nap-nap után reggelenként és pénz nélkül tért haza. Egyszer aztán a primásné a szép karmesternő fényképét megtalálta férje kabátjának belső zsebében. Erre kitört a vihar.

Tegnap hajnali négy órakor két asszony ment a Népszínház-kávéház elé és kihívták a karmesternőt. Takács Tusi gyanútlanul ki is ment az utcára.

— Te akarsz az én uramat elcsábítani? — kiáltotta az elkeseredett primásné, azzal előrántott egy hosszú, erős főzőkanalat és az összesereglett éjszakai járőreket előtt alaposan elverte a szép karmesternőt, aki sirva, pirosan a szégyentől menekült a kávéházba a harcias amazon elől.

Az utcán összegyűlt tömeg azonban a karmesternő pártján volt és majd meglincselt a harcias cigányprimásné és a nővérét.

Hogy ezek után a karmesternő továbbra is együtt pezsgőzik-e a cigányprimással, arról nem ad hirt a fáma.

Megölte a petróleum

Egy gyermek tragikus halála

Megrendítő baleset történt kedden reggel a Nyilas-telepen, ahol egy két és fél éves gyermek esett áldozatul a véletlennek. A szerencsétlen fiúcska, aki bélhurutban szenvedett, szüleitől csak igen mérsékelt mennyiségű vizet kapott. Hogy szomjúságán enyhítsen, megkereste a petróleumos edényt, melyből jókora mennyiségű adagot ivott, heves fájdalmak lepték meg, s szülei hiába hívtak betegágyához orvost, az esti órákban kiszendvedt.

Blaskovits Mátyás, a gyásszal sujtott apa, a Nyilas-telepen a háza fedelét kátrányozta. Az eféle munka igen sok piszokkal jár, melynek feloldására petróleumot használt a gazda. Hatodikán is, mielőtt munkába ment volna, megmosta kezét a kőolajban s a feleségét utasította, hogy a meglevő mennyiséget öntse bele a lámpásba. Blaskovitsné azonban kenyeret sütött s így nem tudott rögtön eleget tenni férje kérésének, hanem az egyik gyermekkel a feljáró mellé tette a bedugaszolt bádognartályt, úgy gondolkozva, ha a kenyérdagasztást elvégzi, lesz még ideje a lámpát megtölteni.

Ezenközben a gyerekek a házból távoztak s az udvarra vonultak játszani. A kisebbik fiú, a két és fél éves Pista valamiképp a feljáró közelébe került, ahol a petróleumos bádognartály is el volt rejtve. Napok óta bélhurutban szenvedett az apró gyermek, így szülei érthető elővigyázatból csak nagyon mérsékelt mennyiségű vizet engedtek inni neki. Miért is a belső láztól is gyötört fiúcska kétszeresen szenvedett a szomjúságtól. Mikor tehát a petróleumos kanát megpillantotta, mohón esett annak a körülnézve, nem látja-e valaki, nagyot huzott az edényből. Rettenetes kinok lepték el erre s a különben talán ártalmatlan folyadék a bélhurutos gyermek belsejét alaposan összeégette. Kínjai között élesen kezdett el sikoltozni s Blaskovicsné is otthagya a dagasztó teknőt, kétségbeesve ment szenvedő gyermeke segítségére.

Elsősorban is tejet itattak a nyöszörgő és görcsösen vonagló gyermekkel, azt hitték, ez csillapítani fogja fájdalmait. Majd gyorsan orvosi segítség után néztek és Kenyeres Elek drt, a gyermek kezelő orvosát hívták segítségül, aki kellő ellenszert alkalmazott s alapos vizsgálat után a szülőket megnyugtatta, hogy a petróleum nem fogja a gyermek halálát okozni. Látszólag javult is a dél folyamán a gyermek állapota, délután azonban rosszul lett s hiába volt minden mentőtörekvés, estefelé hat óra tájt kiszendvedt. A csendőrség, mely az eset körül vizsgálatot lefolytatta ezt a tényállást állapította meg.

A hadtestparancsnok bucsuja

See Franz levele az ezredekhez

See Franz Antal temesvári hadtestparancsnok, aki most vonul nyugugalomba, az alábbi meleghangú bucsulevelet intézte a hadtest tisztjeihez és legénységéhez.

A cs. és kir. 7. hadtestparancsnokság, 34. sz. hadtestparancs.

Temesvár, 1912. évi július 31. 755. eln. szám.

Öfelsége folyó évi július hó huszonötödikén kelt legmagasabb elhatározásával engem saiat kérelmemre felmentett a hetedik hadtest parancsnokságától és nekem, egészségi okokból előterjesztett kérelmemre nyolc heti szabadságot engedélyezett. Végtelenül nehezemre esik a hetedik hadtest derék és díszes csapataitól megválnom, amelyeknek élen állani két esztendeig nagy megtiszteltetésnek tartottam. Örömmel és meghatottsággal gondolok mégis arra a nagy bizalomra és arra a hű ragaszkodásra, amellyel engem alantassaim parancsnokságom ideje alatt állandóan megtiszteltek. Ezért, valamint a mindenkor tanusított kötelesség tudásért és a legmagasabb szolgálóban kifejtett fáradhatlan odaadásért a legőszintébb és legmelegebb köszönetemet fejezem ki a tábornoki karnak, a törzs- és főtiszteknek, valamint a katonai lelkészeknek és tisztviselőknél. Az összes legénységnek is a legteljesebb elismerésemet kell kifejeznem a minden időben tanusított és bevált kiváló fegyveremért, a nehéz helyzetben is mindig híven megőrzött kitünő magatartásáért és hű kötelesség teljesítéséért. Amidőn mindnyáuknak szívélves „Isten hozzád”-ot mondok, kívánom a szép hadtestnek a legszebb sikereket minden időben és kérem, hogy baráti emlékemet őrizzék meg.

See Franz, s. k.
hadtestparancsnok.

A hadtestparancsot tegnap hirdették ki a debreceni ezredek csapatai előtt, amelyek szintén a hetedik hadtesthez tartoznak.

Humoros betörők

Sütés-főzés rablás közben

Fővárosi tudósítónk jelenti: Kedélyes betörők garázdálkodtak az éjszaka a fővárosban. Egy pezsgőgvárba törtek be a jómadarak, ahol teleítették magukat a jóféle itallal, de közben jó vacsorát is készítettek maguknak a pezsgőgvár pincéjében.

Salgó József Füzés-utca 9. szám alatt lakó pezsgőgváros arról értesítette ma reggel a rendőrséget, hogy pezsgőgvárának pincéjébe az éjszaka betörtek. A főkapitányságról rögtön detektívek mentek ki a pezsgőgvárba és ott megállapították, hogy kedélyes betörők garázdálkodtak a pincében.

Egy sereg üres pezsgős üveg hevert a pincében szerte. Látszott, hogy a betörők jól mulattak. De nem elégedtek meg a pezsgővel: nekik vacsora is kellett. Mit tesz ilyen körülmények között az ügyes betörő?

Ugyanabban a házban Brock Antal csemegekereskedése. Ennek az aitiát is felfedezték: kihordták onnan mindenféle jófajta ételt s nagy lakomát csaptak. A csemegekereskedésből elloptak egy pár hizott kappant is. De hát a kappanok nversek voltak. Ez se hozta azonban zavarba a betörőket.

Volta pincében egy csomó pezsgős láda, azokat összetörték és meggyújtották. A párázs fölött azután szép pirosra megsüttették a kappanokat. A pompás lakomának maradványait a detektívek reggel ott találták a pezsgőgvár pincéjében.

A pompás lakoma után a kedélyes betörők felpakkoltak egy sereg pezsgőt és — mint akik jól végezték dolgukat, eltávoztak.

A rendőrség most nagy apparátussal keresi a kedélyes betörőket.

HIREK

*

— **Eladott királyi birtok.** Gasteinből jelentik: Ferencz József királynak Gastein fürdőben nagyobb kiterjedésű birtoka van, amelyen több rádiumtartalmú forrás is van. Ezt a birtokot most Gastein városa megvette harmadfél millió koronáért s a királyi házcsaládi alapszámba kezelésére és Gastein város polgármestere a szerződést már a napokban alá fogja írni. A birtokra több külföldi és belföldi érdekes csoport is tett ajánlatot, az egyik ötödfél millió koronát ígért a birtokért, de a király mégis Gastein városának ajánlatát fogadta el. Tavaly ugyanis híre járt, hogy a birtokot külföldi emberek meg akarják venni s minthogy a gasteiniak attól féltek, hogy a híres fürdőjük egy része így idegen kézbe kerül, Straubinger polgármester és Ecker dr. kormánytanácsos arra kérték a királyt, hogy a birtokot nekik adja el, amit az uralkodó meg is ígért.

— **Nagyenved a miniszterelnökért.** Nagyenvedről jelentik: Nagyenved munkapártia lelkes tevékenységet fejt ki, hogy képviselőjét, Lukács László miniszterelnököt beszámolója alkalmából minél ünnepélyesebben fogadja. A szomszédos vármegyékből is már számosan jelentkeznek, akik részt óhaitanak venni az üdvözlésben. A város hangulata egészen nyugodt és az ellenkezőről szóló értesítések nem felelnek meg a valóságnak.

— **A püspökök fizetésemelése.** Egy fővárosi estilap írja a következőket: Az ágostai hitvallású evangélikus és református püspöki karban az utóbbi időben mozgalom indult meg az iránt, hogy a protestáns püspököknek fizetését felemeljük. A püspökök már régebbi idő óta hangoztatják, hogy fizetésük a mai viszonyoknak nem felel meg. Illetékes körök véleménye szerint a püspökök fizetésemelési mozgalmának semmi akadály nincs, mert az 1848. XX-ik törvénycikk alapján adandó állami dotáció bő fedezetet nyújt a fizeteskülönbözetre. Már eddig is eredményes lépések történtek, úgy hogy talán a legközelebbi időben felemelik a protestáns püspökök fizetését.

— **Izraelita istentiszteletek.** Az izraelita hitközség elnöksége értesíti a hitközségi tagokat, hogy a Deák Ferenc-utcai izraelita templomban az istentisztelet — további rendelkezésig — a következő időben fog kezdődni: Péntek este háromnegyed hét órakor; szombaton délelőtt 9 órakor, délután 5 órakor; köznapon reggel egy negyed hétkor, este 7 órakor. Péntek este és szombat délelőtt az „Izraelita Ifiak dalköre” is közreműködik.

— **A tanács részvéte.** Debrecen város tanácsa mai ülésén mély részvétét fejezte ki Magyar Gábornak a kegyes tanítórend főnökének halála fölött s e részvétét átíratban közölte Lóky Béla dr. al. a kegyes tanítórend debreceni házának főnökével.

— **Elmaradt közigazgatási bejárás.** Megírtuk, hogy a kereskedelemügyi miniszter a debreceni villamos vasút hálózatán tervezett új vonalak bejárását elrendelte, arra e hó 30-át jelölte ki és vezetésére Dubszky Alfréd dr. műszaki főtanácsost küldte ki. Ma azután értesítette a város tanácsát egy újabb leiratban a kereskedelemügyi miniszter, hogy a közigazgatási bejárás augusztus 30-ról elmarad és azt csak október 1-én tartják meg.

— **A műegyetem új tisztikara.** A közoktatásügyi miniszter a budapesti József-műegyetemen az 1912-13. tanévre dr. Rados Gusztáv nyilvános rendes tanárnak rektorrá, továbbá Nagy Virgíli nyilvános rendes tanárnak a mérnöki és építészeti szakosztály dékánjává, Czákó Adolf nyilvános rendes tanárnak a gépészmérnöki szakosztály dékánjává, dr. Schafarzik Ferenc nyilvános rendes tanárnak a vegyészmérnöki és egyetem-osztály dékánjává történt megválasztását jóváhagyta és őket e tisztségekben az említett idő tartamára megerősítette.

— **A tábornoki házak építése.** Tudvalevő, hogy az építkezésre felügyelő bizottság a Piac-utca 26., 28. számú bérházaknál több módosítás, vagy új létesítmény beiktatását javasolta. Ezek legnagyobb részét a tanács mai ülésén el is fogadta, e módosításokra vonatkozóan később fog határozni. A Sollux-cég azt kérte, hogy a portálokat ne legyen kénytelen november 1-ig elkészíteni s s hogy eme kötelezettsége alól a város mentse föl. A tanács azonban e kérést elutasította.

— **Új razitanár.** A debreceni ipariskolai bizottság tegnap tartotta meg ülését, amelyen rendes razitanárnak Vadon Benjámin okleveles razitanárt választották meg.

— **Tót helyett magyar istentisztelet.** Nyiregyházáról jelentik: Ifjabb Henszel András és ötven fiatal gazdatársa azzal a kérelemmel járult a nyiregyházi evangélikus egyházköztség képviselőtestületéhez, hogy a luteránus-templomban a tótnyelvű istentisztelet helyett magyar nyelven tartsanak istentiszteletet, mert a harmincöt éven aluli új nemzedék már nem érti meg a tótnyelvű prédikációkat. Az egyházköztség képviselőtestülete erre kimondta, hogy január elsejétől magyar nyelven tartják a vasárnapi és ünnepnapon istentiszteleteket és hogy az urvacsorát magyarnyelvű szertartás keretében szolgáltatják ki. És akadnak még „vezető emberek”, akik a magyarosításért és magyarságért kiharcolt magyar görögkatholikus püspökséget a tősgyökeres magyar Dorogról Nyiregyházára akarják vinni, ahol még tótul folyik ma is az istentisztelet.

— **A közös pénzügyminiszter a királynál.** Ischlből táviratozzák: Bilinszky lovag közös pénzügyminisztert a királynak ma másfél óráig külön kihallgatáson fogadta.

— **Egy község kenvér nélkül.** Szatmárról táviratozzák: Óriási tűzveszedelem pusztított tegnap délután a szatmármegyei Petytyén községben. A községi raktárban összehordott termés, eddig még ismeretlen okból kigvulladt és elhamvadt. Több, mint kétszáz buza- és árpa-asztag lett a tűz martaléka. Ugyszólván a község uakosságának egy esztendei munkáját semmisítették meg a lángok. A falu népe tehetetlenül nézte a rettenetes pusztulást, segítségéről szó sem lehetett, mert a községnek tűzoltófelszerelése nincs. Amire pedig a szomszédos faluk tűzoltói megérkeztek, már nem is volt mit oltani. A falu lakossága nagy nyomornak néz elébe s ha segély nem érkezik a számukra, előreláthatólag Petytyén lakossága vándorbotot vesz a kezébe és szaporítani fogja azoknak a tábort, akik reményekkel telten mennek új hazát keresni.

— **Egy Rotschild-házasság.** Londonból táviratozzák, hogy Lionel Rotschild, az angol parlament tagja, eljegyezte Párisban Marie Louise Beer-t a komponista Mevberbeertnek egyik unokáját.

— **Ellopott rendjelek.** Bécsből táviratozzák: Andreánszky István magyar pénzügyminiszteri volt államtitkárnak valamennyi rendjelét ellopták. A nyugalmazott államtitkár feljelentése szerint még a múlt hónap utolsó napján történt a lopás. Eltűntek a következő rendjelei: a Szent István-rend és a Lipót-rend nagykeresztjei, a porosz Vörös Sasrend, az orosz Szaniszló-rend a gyémántos csillaggal, az olasz Korona-rend csillagos keresztje, a török Medsidje a csillaggal, a szerb Takova a csillaggal és mindezeknek a rendjeleknek miniatűrjei aranyláncban. A tolvajok elvittek továbbá 5650 korona értékű arany és platina ékszert.

— **Agvonrugta a ló.** Szatmárról írják: Kiss Jakab gacsályi gazdálkodó kocsisát egy ló úgy rugta feibe, hogy szörnyet halt.

— **A marokkói szultán lemondott.** Párisból tengeri távirat alapján jelentik: Muley Hafid szultán ma hivatalosan lemondott.

— **Csendélet Debrecenben.** Az elmúlt éjszaka a Péterfia-utcában hatalmas botrány háborította az éjeli nyugvók pihenését. Egy cipésmester kapott össze egy felsőbb iskolai diákkal és olyan parázs botrányt rögtönöztek, hogy a rendőr is alig tudta őket szétválasztani. — Tóth József Bádogos-utcai férfinak pedig ittas állapotban olyan hatalomnak érezte magát, hogy a saítat felcsúszását is eltávolította a közeléből, szegény asszonyt a járókelők szemeláttára kidobta boltijából. Amiért közcsend elleni kihágás miatt elárás folyik ellene.

— **A zágrábi dör.** Zágrárból táviratozzák: Az ügyész ma tartotta meg vádbeszédét, amelyben azt kérte, hogy Jukics ellen a 136. szakaszt alkalmazzák, amely kötéltálati halálra szól, a többi vádlott ellen a 137. szakaszt, amely 10—20 évi sulvos börtönbüntetést szab ki.

— **A honvédelmi miniszter utazása.** Karlsbadból táviratozzák: Hazai Samu honvédelmi miniszter ma reggel feleségével, fiával és titkárával Budapestre utazott. A honvédelmi miniszter Bécsben rövid időre megfogja szakítani utazását.

— **A newyorki rendőrség botránva.** Párisból táviratozzák: Newyorki távirat szerint a Rosenthal gyilkosainak üldözésével megbízott Burns magán detektív tegnap kijelentette, hogy ő is már három hónap óta egy játékbárlang tulajdonosa, amelyet azért alapított, hogy személynesen figyelhesse meg a rendőrség elárását. Burns kijelentte, hogy neki ép oly nagy összegeket kellett fizetni a rendőrségnek, mint a többi játékbárlang tulajdonosoknak, de ő minden bankot megjelölt s így nem lesz nehéz a rendőrség üzemeltetését bebizonyítani.

— **Papp Elek fosztogatója.** Karczagról táviratozzák: Bálint Preisach Zoltán ellen még 1906-ban elfogató parancsot adott ki a rendőrség, mert Miskolcon többrendbeli sikasztást követett el. A büntetés elől Amerikába szökött, majd visszatért Magyarországra és börtöngyűlölködésbe csapott fel. Ez a Preisach volt az, aki Papp Elek volt országgyűlési képviselőt — aki jelenleg tébolvdában van — vagyonából teljesen kiforgatta. Preisachra azért nem akadtak rá, mert közben felvette a Bálint nevet. A csendőrségnek a napokban tudomására jutott, hogy Preisach alias Bálint Zoltán Karczagon tartózkodik. Ma azután le is tartóztatták.

— **A kincstár birtokvásárlása.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A kincstár már ez év eleje óta tárgyalásokat folytat Wenckheim Frigyes gróf aradmegyei birtokának megvásárlása végett. A birtok megvétele most már elhatározott dolog. Az alkudozásokat befeljezték és ezek alapján a tizenmegvezer katasztrális hold terjedelmű földbirtok vételára tizenkétfélmillió korona lesz. A kincstár telepes községeket fog létesíteni a Wenckheim-birtokon.

— **Eltűnt és megkerült inasgerek.** Nagy Lajos Veres-utcai debreceni lakos panaszt tett a rendőrségen, hogy fia, Lajos, aki lakatostanonc, szülei házából ma reggel eltűnt s azóta oda nem tért vissza. *Mizsik* Imre 15 éves lakatostanoncot ellenben a rendőrség állította elő. A fiu még e hó 3-án megszökött a lópatkógyárból s azóta csavarog. — Mint vallja, szombaton egy ismeretlen részeg ember zsebéből 18 koronát elrabolt s ebből tartotta fenn magát.

— **Óriási bányaszerencsétlenség.** Buchumból táviratozzák: A Gerche község közelében levő bányában ma reggel robbanás történt. A robbanás pillanatában 650 bányász volt, akik közül délig csupán nyolc sebesülte tudtak kimenteni. A többiek sorsa eddig ismeretlen.

— **A iavithatatlan.** Régi ismerőse a rendőrségnek özvegy Seres Gézáné alkoholista asszony, aki részegségért számtalanszor volt büntetve. Ma este ismét annyra beszszelt, hogy utcai botrányt rögtönözött. A rendőrség elállították és megindítják ellene az eljárást.

— **Emlékezetes találkozás.** Lakán Vilma szatmári lakos már évek óta közös háztartásban él Krizsán Péter fodrászsegéddel, aki Debrecenbe jött üzletbe. Ma a nő is ideérkezett s mikor a városba jött, megismerkedett egy idegen fodrászsegéddel, aki ajánlkozott, hogy elvezeti Krizsán lakására. Miután a nő nagyon el volt fáradva, betértek pihenni az Emlékkertbe egy padra. Itt az elcsigázott asszonyt elnyomta az álom s mire felébredt, már kísérője nem volt mellette. De elvitte fekete bőrtáskáját is, melyben az asszony minden pénze: 3 korona 80 fillér és két zálogcédula volt. Az emlékezetes találkozásnak így a rendőrségen folytatása lesz.

— **Elfogott templomrabló.** Triesztből táviratozzák: Az ottani templomot ismeretlen tettes kirabolta s az összes arany és ezüst neműeket elvitte. Ezzel kapcsolatban Bécsből táviratozzák: Ma délután Lauli József ékszerésznél egy 40—45 éves iparos külsejű ember egy zsákkal jelent mtg. Amikor az ismeretlen kinvitotta a zsákot, az ékszerész látta hogy az tele van tört arany és ezüst darabokkal. Gyanus lévén a dolog értesítette a rendőrséget, amely le is tartóztatta az ismeretlent, akiből azonban semmiféle vallomást sem tudtak eddig kivenni. Azt hiszik, hogy ez követte el a trieszti templom rablást.

— **Furcsa halott.** Két ur beszélget a Hungáriában:

— Hallotta a leguabb halálesetet? Tegnap meghalt egy ember, aki naponta egy liter kölni vizet ivott.

— Borzasztó! És miért ivott épen kölni vizet?

— Mert Kölnben lakott . . .

— **A Szamosba fullt gyermek.** Désről írják: Fekete Dezső 11 éves asztalosinas tegnap délután félöt óra táiban a Szamosban sekély vizű helyen fűrdött. Fűrdés közben egyre beljebb merészkedett a mélyebb vízbe, de onnan már nem tudott kiúszni. Mire a parton tartózkodók utána mentek, a szerencsétlen gyermek elmerült.

— **Sztráik a cselélnél.** Az ohat-köcsi pusztán mintegy kilenven ember, akik cselélléssel voltak elfoglalva, a munkát abbahagyta és 1%-os béremelést kért. A csendőrség a debreceni rendőrségtől kért és kapott erősítőményt a rend fenntartására.

— **Razzia.** A debreceni rendőrség a vásár alkalmából tegnap este nagyszabású razziazt tartott, melyen 25 embert állítottak elő, akikből huszonháromat le is tartóztattak. Ezeket, mint hely és foglalkozás nélkül egyéneket, akik a városból nagyrészt ki is vannak tiltva toloncuton a város területéről el távolították.

— **Villámsüitött család.** Nviregyházáról jelentik: A város határában, Császárszállás pusztán, ahol tegnap óriási vihar dühöngött, a villám belesapott Izsav Mihály földbirtokos házába. A ház előtt ült a terrazon Izsav Mihály felesége kis gyermekével és egyik cselédjének Sipos Mihály nevű tizenegy éves fiával. A villám a kis Sipos Mihályt agyon-süitotta, Izsavnét pedig bénává tette. Izsav gyermekét is súlyosan megsebezte a villám, amely szénné égette a kiűszöbön heverésző vadászskutyát is. A tanvában raituk kívül senki sem volt otthon és így csak órák múlva vették észre a borzalmas villámsapást. Izsavék háza és magtára teljesen elhamvad.

— **Tolvaiások krónikája.** Bakos József Rakovszky-utcai lakos szobáit szellőztette tegnap délelőtt 9—10 óra között. Egy besurranó tolvai felhasználva az időt, mikor senki sem tartózkodott a helyiségben, bejött a szobába s onnan egy ezüst férfiórát és két sor Garibaldi óraláncot elemelt. — Horogh Mihály Haiduszoboszlórol költözködött Debrecenbe. Kocsin hozta át holmiját. Miközben ismeretlen tettes a szekér hátuljáról egy csomó férfi és női fehérneműt F. S. monogrammal, egy japán falvédőt és 800 koronáról szóló takarékbetétkönyvet elemelt. — Varga Erzsébet 18 éves cselédleány Szemmerwald János dr. ezredorvostól egy 150 korona értékű gyémántgyűrűt és egy gyermekórát lánccal ellopott. A rendőrség azonban előállította s a károsultaknak visszaszolgáltatta a tárgyakat.

— **Megőrült a gvilkos szerzetes.** Varsóból jelentik: Mazov pálosi szerzetes, akít a petrikói törvénytörvény március 7-ikén a cenhósi kolostor kirablása miatt tizenkét esztendei fegyházra ítél, megőrült.

— **Pénztáros kisasszonyt jó irással.** lehetőleg azonnali belépésre keresünk Hege-düs és Sándor könyvkereskedése Kossuth-u.

— **Ügves fiu tanulónak felvétetik** Burg Izsó fényképészeti műtermében. Kossuth-u. 24. szám alatt.

A bécsi, londoni és párisi kiállításokon arany-remmel és oklevéllel tüntették ki

**a Fáy-arczserémet
Fáy-szappant
és Fáy-poudert**

mint legjobb arczserémitő szert, melynek használatától minden szep 6 és májolt 3 nap látt eltűnik! Ára 1—1 korona. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszertárban

Kossuth utca 8. (a színház mellett).

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	868.52
Osztók hitel	653.25
4 százalékos koronajáradék	87.20
Allamvasul	715.50
Jelzálogbank	462.—
Rimamurány	769.50
Salgótarjáni	762.—
Közuti vasut	768.—

Irányzat:

Magánleszámtólasí kamatláb:

Bécs 4 1/2%, Berlin 3 1/2% London 3 1/2 %.

Budapesti gabonatőzsde.

Svarz E. (Strasser és König) debr. bizományos távirati jelentése	
Buza októberre	11.48
á. illisra	11.83
Rizs októberre	9.84
Zab októberre	9.55
Tengeri 1912. év júli	
augusztusra	9.12
Tengeri sze. t.	8.94
Tengeri májusra	7.47

Készára 5-tel olcsóbb.

— **A gvufa-trőszet.** Régi terve a gvufagyárosoknak és az azokat finanszírozó bankoknak, hogy az összes magyarországi gvufagyarakat trőszbe egyesítsék. Egy bizottság, mely a nagyobb gvufagyarak kiküldetőiből alakult, tárgyalás alá vette az egyes telepeket és azok felbecslése most van folyamatban. A bizottság munkájának befejezése után összes fognak érdemben határozni.

— **A fizetésektelenek mérlege.** A budapesti hitelezői védegylet információja szerint a jelen év első felében 410 fizetésekteleneségi esettel foglalkozott a Védegylet. (ebből 270-nél alakult csoport) míg tavaly 380 volt az inzulvenciák száma (csoport alakult 240 esetben). Az ország összes inzulvenciáinak száma természetesen jóval több, mert a főnti adatokban tulnyomóan a kézműaru-, bőr-, fűszer- és butorszakma szerepel csak és nincsenek bent például a vaskereskedők, üvegesek, olyan szakmák, amelyek külön védegylettel rendelkeznek. Igaz, hogy viszont a kézműaru- és bőrszakmából került ki a vásáros idők legtöbb áldozata. Viszont meg kell említeni, hogy sok cég mindiárt csödbe ment és így nem is szerepelhetett az inzulvensek között. Ha a Védegylet idej adatait a tavalyival egybevetjük, az első félévben harminccal növekedett csak az egyletnél bejelentett inzulvensek száma, holott a történetek után — sajnós — többre lehetett számítani, de viszont ki kell említeni, hogy az idén nagyobb cégek jutottak baiba, mint tavaly, amikor a tulnyomó rész aktívái és passzívái aránylag kisebb összegekkel szerepeltek.

Regény-csarnok.

A cloomberi titok.

Irta: CONAN DOYLE.

Fordította: Szebenyei József.

(Folytatás.)

A tábornok, akin még mindig látszottak az izgalom nyomai, kinyitotta a kaput. A kezei reszkettek. Smith káplár felismerése gondoltam, megkönnyebbülést okozott neki és mégis tisztán láttam a modorán, hogy a látogatás egy cseppet sincsen inyére.

— No, káplár, — mondta, amint a kapu kinyilott — sokszor gondoltam rád, hogy vajjon még életben vagy-e. Azt hittem, már nem látlak ebben az életben. Hogy teltek ezek a hosszú évek?

— Hogyan teltek? — felelt a káplár. — Hát úgy, hogy az idő javát részegen töltöttem. Ha megkapom a pénzem, itala adom és amíg abban tart, van egy kis nyugodalmam az életben. Ha elfogyott, elindulok csavarogni, hátha megtalálom önt, tábornok ur.

— Megbocsát, West ur, hogy ilyen magánügyekről beszélgetünk. — mondá rám nézve, mert kezdtem odébb állni. — Ne menjen el. Ön ugyanis tud valamit a dolgaink felől és egy pár nap múlva talán egészen beavat-hatjuk az ügyekbe.

A káplár csodálkozva, meglepetten nézett rám.

— Beavatjuk az ügyekbe. — mondta, — hogy jutott oda?

— Önként, önként, — magyarázta a tábornok, majd halkabb hangon folytatta. — Szomszédunk és vállalkozott, hogy segíteni fog, ha szükség lesz rá.

A furcsa idegen csodálkozását ez még csak jobban fokozta.

— Ugy néz ki a dolog, mintha kakasviadláról volna szó. — mondta és csodálkozva nézett rajtam végig. — Még ilyesmit én nem hallottam.

— És hogy akadtál rám, Smith? kérdezte a tábornok. — És mit is akarsz tőlem tulajdonképpen?

— Mindent, Fődelet, ami az eső ellen véden, ruhát, amit viselhetek, ételt, italt és mindenekelőtt italt, és pálinkát, uram.

— No jó. Majd beviszlek és megnézzük, mit tehetek érted. De nézz ide, Smith, itt fegyelemnek kell lenni. Én vagyok a tábornok és te az emberem. Ne kelljen erre figyelmeztetnem még egyszer.

A vén csavargó felemelte a kezét és katonásan szalutált.

— Parancsára, uram.

— Kertészem leszel itt, a másikat majd elküldöm.

— És a pálinka?

— A pálinkával pedig úgy lesziünk, hogy mindennap lesz egy adag, de az elég legyen. Mi nem iszunk itt a várban.

— Ön nem iszik, opiumot se sziv? — kérdezte Smith káplár.

— Semmit.

— Akkor csak annyit mondom, hogy önben több az ideg és a bátorság, mint bennem valaha volt. Nem csoda, hogy azt a keresztet kapta a lázadás idején. Képzeli, ha én minden éjjel hallgatom azokat a dolgokat és nem iszom, hát megbolondultam volna azóta.

A tábornok felemelte az ujját, nehogy a káplár többet szóljon a kellesténél.

— Köszönöm mr. West, hogy elhozta ezt az embert a házamig. Nem szivesen engednék tovább egy régi bajtársat, bármilyl szerény külseje legyen is, ha elmegy a házam előtt. Csak azért nem voltam hozzá mindjárt barátságos, mert meg akartam előbb győződni, vajjon tényleg az-e, aminek mondia magát. Menj csak fel, káplár és én követlek egy perc múlva.

— Szegény ember, — folytatta a tábornok, amint az öreg csavargó az ő furcsa ug-ráló járásával elindult az uton felfelé. — Szegény ember, a lábán egy ágyu megsértette, összetörte a csontjait és nem engedte, hogy az orvosok levágják. Emlékszem rá most már.

Úgyes fiatal katona volt Afganisztánban. Én és ő türesek kalandokban vettünk részt. Majd elmondom egyszer önnek. Természetesen sajnálom szegényt és majd segíték rajta. Mondott valamit rólam, mielőtt lejöttem?

— Egy szót sem.
— Oh, — mondta a tábornok gondtalanul, de látható megkönyebbüléssel, — azt hittem, talán beszélt valamit a régi időkről.

— Egy szót sem mondott — feleltem.
— Most azonban megyek és utána nézek. Még a szolgák megijednek tőle. x

— Nem lenne csoda.
— Isten önnel.
— Ajánlom magamat tábornok ur.

Intett a kezével és sietett a cloomberi háztartás új, sántikáló tagja után, aki egész váratlanul csöppent e titokzatos család közé, míg én megindultam visszafelé a kerítés mellett haladva, be-bekukucskálva minden kis nyíláson, de sem Mordaunt, sem a hugát nem tudtam megpillantani.

Most már elértem a leírásban Rufus Smith káplár megérkezéséig, ami egyébként a végnek a kezdetét jelenti ebben a bonvolódott és titokzatos történetben.

(Folyt. köv.)

Dombornyomású

levélpapírok, névjegyek,
címkék, levélzáró-pecsétek
és díszes borítópapírok stb.

finom kivitelben kaphatók

Hoffmann és Kronovitz
könyvnyomdájában
Debreczen, Piacz-utca 49.

Minták nagy választékban rendelkezésre állanak.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Ruhavásznak, Zephirek, Grenadinok, Batistok, Eponge
:-: kelmék, Napernyők :-:

Óriási választékban!

Tiszta agyagból készült szép piros
cserép, fali téglák
és legszebb nyersfalazati és

kémény-téglák

csak a

Karczagi
agyagiparnál

Karczagon szereshető be.

92—1912. v. k. szám.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 3071/3 1912 számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint B.-ujvárosi Takarékpénztár részére debreczeni lakosoktól 450 kor. tőke, ennek 1911. év július hó 1 ső napjától számított 6% kamatai és az eddig összesen 151 kor. 91 fillér perköltség erejéig 1911. évi november hó 24-én bírósággal felülfoglalt és 850 koronára becsült butorok, könyvek és egyéb ingóságok **1912. évi augusztus hó 10-én délután 4 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben Nap-utca 14. sz. a. a Kereskedők és Iparosok hit. szöv. 600 kor. s j. i., a Takaré- és Hitelintézet 230 kor. s jár. i. követelése erejéig is megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1912. évi július hó 3-án.

Karaos Sándor, bírói kiküldött.

A mesterdálnok . . . .

Cipőm szép és tökéletes,
Benne járnai élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek, varrok,
Rajt' van

kaucsuk sarok.

Idény előrehaladoottsága miatt

leszállított olcsó árak.

Halmágyinál

DEBRECZEN, Piacz-utca, a főpostával szemben.

Lüssterköpenyek, Uti felöltők, Selyempaletók,
:-: Aljak, Bluzok, Pongyolák és Ruhák :-:

Costümök minden árban.

Uj üzlet! Uj üzlet!

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozzuk, hogy **Miklós-utca 1. sz. alatt** új fióközletet nyitottunk.

Midőn ezt szives tudomására hozzuk, biztosítjuk, hogy megbízásainkat mindig pontosan és kifogástalanul hozzuk kivitelbe.

Nagybecsű pártfogókat kérve, vagyunk kiváló tisztelettel

HABEGZY Első **reczeni Gőzmosó, Vegytisztító és Ruhafestő Részvénytársaság.**

Főüzlet és gyár:

Széchenyi-utca 42. sz.
Telefon 323.

Fióközletek:

-u. 30. — Telefon 668.
Hatvan-u. 11. — Telefon 578.
Miklós-u. 1. — Telefon 11-48.

Felvévő telep:

Piacz-u. 22. Glück Ede dí-
vatáruháza. — Telefon 602.

Vigyázz! Rékre festett kirakat. Vigyázz!

Ki jutányos árban akar vásárolni most a kedvező alkalom, mert most módomban van, hogy **igen jutányos árban árulhassak.**

1 mtr. gyapju delén kék szín is	96 fill.	1 „ lüsster minden szín	30 „
1 „ túll csipke kelme	94 „	1 „ selyem ujdonság	90 „
1 „ grenadin sima fehér is	72 „	1 „ csipke függöny	36 „
1 „ mosó delén egész uj minták	34 „	1 drb. fekete gloth alsó	2.06 „
1 „ zefir bluzra és ingre	34 „	1 „ finom ernyő	1.90 „

díszek, csipkék, szallagok, ruha szövötek, vásznak, sifonok, maradékok, rövid árak, ágygarnitúrák, szőnyegek, paplanok mind igen **jutányos árban.**

ifj. Molnár Lukács

Kossuth és Batthyányi-utca sarok, a színházzal szemben.

A t. vevőközönséggel tudatom, hogy az üzlet többszörösen **nagyobbítva lesz** s több új cikk lesz bevezetve ami eddig raktáron nem volt.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szóig 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér

Vastag betűből szedett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendőek. Vidéki tudakozásnál tessék választékyeget csatolni.

Levelezés.

Nősiülni óhajtók! Szelid lelkü, jobb módú, magammal nem idősebb, keresztvévén hajadon ösmeretségét keresem, ki egy kis hivatalnok oldalán boldogan tudna élni. Pár 1000 korona készpénz hozomány megkivántatik. 35 éves, ref. szolid legény ember vagyok. Értesítést poste restante debreczeni főpostára kérem „Rokon lelkek” feligére, s e lapban mindenkor jelezni kérem.

Betöltendő.

Nyomdai tanulónak két középiskolát végzett fiu felvétetik a kiadóhivatalban.

Perfekt gépirót keres Dr. Spitz Lipót ügyvéd. Gyorsírók előnyben részesülnek.

Utépitéshez felügyelőt keres a Gazdasági Takarékpénztár.

Adás-vétel.

Deutsch-féle üzletek: Piac-utca 38., Hatvan-utca 8., Bethlen-utca 36., Péterfia-utca 42., Piac-utca 72. Előnyös kiszolgálás, legjobb árak, olcsó árak.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközölnön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Önt is érdekli! Női és férfi kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. Vászon, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17.

Mindenki szeret olcsón vásárolni a Kézimunka Czipő Áruház a legjobb és legolcsóbb áruval ellátva. Bevezetve férfi és női fehérnemű és divatcikkek. Egyszeri vásárlás mindenkit meggyőz. Szíves pártfogást kér Klein Izsó, Csapó-u. 18.

Pult 8-9 méter hosszú, megvételre keresetik. Ajánlatok a kiadóhivatalba intézendők.

Beeskay-kertben vasuti allomás és posta-ügynökség 9 hold szőlő elköltözés miatt kedvező fizetési feltételek mellett fél holdas részletekben is, eladó. Értekezni lehet Hadházy Dezsőnél a helyszínen.

Lakás.

Új szálloda. Merkur szállodámat Hatvan-utca 61. sz. a. melyet ujonnan a legnagyobb kényelemmel és eleganciával berendeztem és modern hávéházamat megnyitottam. Hónapos szép szobák kaphatók. Szíves pártfogásba ajánlom. Üzletvezető vagy bérletpolgárban vagy rés-leiben is kerestetik. Emerich Arnold.

Egy négyszobás uri lakás fürdőszobával és egyéb mellékkellyiséggel azonnal kiadó. — Darabos-utca 9.

Különléle.

Intelligens izraelita gyermektelen házaspárnál teljes ellátást kaphat két leányka, vagy fiu az iskolai évadra. Barna-u. 4.

A legjobb sütemény MARX JÁNOSNAL

Csapó-utca 18. szám.

Délután friss uzsonya sütemény házhoz szállítva.

Árverési hirdetés.

Alólirott ezennel közhírré teszem, hogy az Alföldi Takarékpénztár raktárvállalatánál beraktározott s kellő időben ki nem váltott következő ingó:

1 drb 5 lóerős villanymotor

közbenjöttöm mellett az Alföldi Takarékpénztár raktárvállalatának Debreczenben Pest utcán levő raktárhelyiségében a legtöbbet igérőnek azonnali készpénzfizetés mellett m nőség- és mennyiségért szavatosságot nem vállalva **1912. évi augusztus hó 9. napjának délutáni 2 órájkor** e'adatik.

Debreczen, 1912. évi augusztus hó 7.

Dr Kerényi Béla,

mint dr Galánffy János debreceni kir. közjegyzőnek a d-breceni kir. közjegyzői kamara 460-1912 számú rendelvényével kirendelt helyet ese

BUTOR!

Telephon 337. és 484. sz.

Modern asztalos és kárpitós butorok, lakberendezések, menyasszonyi kelengyék óriási választékban.

Varga József

Debreczen, Piac-utca 44. szám

az udvarban.

Gyomorgörccs, kólíka, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknel a legkitünőbb **Káziszer** a

Hollandi

Gyomorsepppek

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában Debreczenben.

Zománc,
öntött,
préselt és
festett

felirati táblák

bármilyen nagyságban, ajtó- és kulcszámok, fiók címkék, zománcbetük és számok, jelzőtáblák, öntött ajtószámok, öntött kulcsszámok, ajtóablak 4-5 koronáért, házzszámítáblák olcsón megrendelhetők

Hoffmann és Kronovitz
könyvnyomdájában
Debreczen, Piac-utca 49.

Minták megtekinthetők.
Költségvetés díjmentesen.

Eladó állványpalló.

Mintegy 1200 darab felsőmagyarországi eredetű, egyszer használt

palló

különléle hosszban 1 $\frac{1}{2}$ és 2" vastagságban, egészben eladó. Ara köbméterenként 32 korona. Helyben megtekinthető. Felvilágosítást a kiadóhivatal ad.

Simonffy- utca 55.	Ruhafestő.	Szőchényi- utca 6.
GÖZMOSÓ.	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Vidéki megkeresések és megbízások a főüzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézendők.	Agytoll- tisztító.
Varga- utca 35.	Vegy-tisztító.	Verbőczy- utca 14.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben.